

A ס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף מט מסכת נזיר
Some of the topics we will learn about include.

A continuation of רבי עקיבא's source for מצוה

The reason that רבי עקיבא requires both ולאמו ולאמו for the Drasha.

A

רבי עקיבא's source for
נזיר
מטמא למת מצוה

The reason רבי עקיבא
requires
both ולאמו ולאמו
for the Drasha

B

The Mishnah's Halachah of
על אלו טומאות הנזיר מגלה

The forms of טומאת מת through which a Nazir must
shave-off his hair and bring Korbanos טומאה;

The reasons why the Mishnah mentions both, על המת and
כזית מן המת;

B

נזיר
על אלו טומאות
הנזיר מגלה

בין במגע
בין במשא
בין באהל

על המת
ועל כזית מן המת

Why the Mishnah
mentions both

C Some of the terms and concepts we will learn about include

כזית **בשר המת** is מטמא only when it is a

אבר המת is מטמא only when it consists of עצם, bone, בשר, flesh, even less than a כזית and גידין,

C

◆
בשר המת
is מטמא
when it is a כזית

◆
אבר המת
is מטמא
when it consists of
עצם - בשר - גידין

D עצמות המת are מטמא only when they equal $\frac{1}{4}$ קב. However, a Nazir is only מגלה when the עצמות equal $\frac{1}{2}$ קב.

D

◆
עצמות המת
are מטמא
only when they equal
קב $\frac{1}{4}$

◆
However,
a Nazir is only מגלה
when the עצמות equal
קב $\frac{1}{2}$

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf mentioned רבי עקיבא's source that a נזיר and a כהן גדול are each מצוה because the Pasuk regarding a Nazir states;
 כל ימי הזירו לה' על נפש מת לא יבא
 לאביו ולאמו ולאחיו ולאחותו
 לא יטמא להם במוותם

נפשות אלו הרחוקין
 The word מצוה refers to strangers, and the extra word מת includes even relatives.

Therefore, לאביו ולאמו are available to teach לאביו ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה
 Only to his father and mother may he NOT become טמא, but he may become טמא to a מצוה.

And לאחיו teaches that שאם היה כ"ג והוא נזיר לאחיו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה
 That even if he was both, a Nazir and a גדול, it is only to his brother that he may NOT become טמא, but he may become טמא to a מצוה. And מה לי כ"ג לחודיה מה לי נזיר וכ"ג
 If he is both מצוה and a גדול, then he is certainly מצוה when he is only a גדול.

Therefore the words לאביו ולאמו of גדול are מופנה to teach גזירה שוה דרבי.

2 The Gemara now asks

לאביו ולאמו דנזיר למה לי
 According to רבי עקיבא, why does the Pasuk of Nazir include both לאביו ולאמו?
 As Tosfos explains, רבי עקיבא holds מקרא מלא דבר הכתוב
 The word מת includes ALL קרובים in the מצוה. If so, לאביו ולאמו are both superfluous for a Drasha, and since only one word is needed for נזיר מצוה למת מצוה
 Why does the Pasuk then include the second word?

And the same Kasha applies to כהן גדול as well, because מקרא מלא דבר הכתוב
 The words לא יבא include all קרובים for the מצוה. If so, both לאביו ולאמו are מיותר לדרשה, and since only one word is needed for גזירה שוה דרבי, why does the Pasuk then include the second word?

1 רבי עקיבא's source that a נזיר and a כהן גדול are מטמא למת מצוה

בכ גדול לאביו לאמו
 are מופנה to teach גזירה שוה דרבי

2 לאביו ולאמו דנזיר למה לי?

מקרא מלא דבר הכתוב
 The word מת includes all קרובים

The same Kasha applies to כהן גדול as well

מקרא מלא דבר הכתוב
 קרובים על כל נפשות מת לא יבא

3 The Gemara explains that only through both לאביו ולאמו, are we able to say מקרא מלא דבר הכתוב, so that the words מיותר לדרשה are לאביו ולאמו.

However, with לאביו or לאמו alone we could NOT say מקרא מלא דבר הכתוב, because לאביו alone would teach that only אביו IS included in the למת טמא, because משום דחזקה בעלמא הוא. A father is a lesser קרוב, because the relationship is established only through a חזקה. However, אמו is NOT included, because דידיעין דילידתיה. A mother is a superior קרוב, because the relationship is known to all as a fact.

And לאמו alone would teach that only אמו IS included in the למת טמא, because דלאו אזיל זרעה בתרה. A mother is a lesser קרוב, because regarding השבט, his lineage does not follow his mother's family. However, אביו is NOT included, because regarding השבט a son follows his father, as the Pasuk states למשפחותם לבית אבותם.

Therefore, regarding Nazir, only לאביו ולאמו together teach מטמא למת מצוה, and regarding כהן גדול, only לאביו ולאמו together are מופנה for גזירה שוה דרבי.

=====

3

Only through **BOTH** לאביו ולאמו, are we able to say **מקרא מלא דבר הכתוב**, so that the words **מיותר לדרשה** are לאביו ולאמו.

However, with לאביו **OR** לאמו alone we could NOT say **מקרא מלא דבר הכתוב**.

<p>▼</p> <p>alone לאביו would teach that only אביו is אסור</p> <p>▼</p> <p>משום דחזקה בעלמא הוא</p> <p>▼</p> <p>אמו is NOT included דידיעין דילידתיה</p>	<p>▼</p> <p>alone ולאמו would teach that only אמו is אסור</p> <p>▼</p> <p>דלאו אזיל זרעה בתרה</p> <p>▼</p> <p>אביו is NOT included למשפחותם לבית אבותם</p>
<p>Therefore</p>	
<p>Regarding Nazir only לאביו ולאמו together teach מטמא למת מצוה</p>	<p>Regarding כהן גדול only לאביו ולאמו together are מופנה for גזירה שוה דרבי</p>

4 The Gemara continues to explain that according to רבי כהן גדול the Pasuk of עקיבא ועל כל נפשות מת לא יבא Is understood as follows: The words על כל include רחוקים, strangers, in the למת איסור טמא And the word מת includes קרובים, relatives;

And the word נפשות is plural and teaches that רביעית דם שיצא משני מתים שמוטמא באהל A even when it was combined of two מתים.
=====

4 The Gemara continues to explain...

According to רבי עקיבא the Pasuk of כהן גדול is understood

ועל כל נפשות מת לא יבא

Includes קרובים

Include רחוקים

Plural:

רביעית דם שיצא משני מתים שמוטמא באהל

5 Zug Di Mishnah על אלו טומאות הנזיר מגלח These are the forms of מת through which a Nazir is obligated in תגלחת, he must shave-off his hair and bring קרבנות טומאה: על המת ועל כזית מן המת If he becomes טמא from a מת that was whole, and from a כזית of a מת, as the Mishnah concludes בין במגע בין במשא בין באהל There is NO difference whether he became טמא from contact, carrying, or from being in the same room.

The Gemara cites an incident in which סומכוס related to רבי יהודה that רבי מאיר taught our Mishnah's Halachah of על המת ועל כזית מן המת Upon which רבי יהודה asked: Why did רבי מאיר mention על? If a Nazir is obligated in טומאה through only one כזית of a מת, he is certainly obligated through a complete מת?

5 על אלו טומאות הנזיר מגלח

על המת ועל כזית מן המת

בין במגע
בין במשא
בין באהל

רבי יבוצב related to סומכוס

רבי מאיר taught our Mishnah's Halachah of על המת ועל כזית מן המת

Upon which רבי יבוצב asked

Why did רבי מאיר mention על המת? If a Nazir is obligated through only one כזית of a מת, he is certainly obligated through a complete מת?

6 The Gemara cites three explanations:

1.

לא נצרכה אלא למת שאין עליו כזית בשר

על אבר ממונו מגלה refers to a מת that decomposed and there was NO left - even so the Nazir is still obligated in תגלחת because the מת is whole.

But the Gemara asks

על אבר ממונו מגלה

על כולו לא כל שכן

The Mishnah rules that a Nazir is obligated in תגלחת through one אבר that has NO כזית בשר, if so then he is certainly obligated through a complete מת that has no כזית בשר?

6

The Gemara cites 3 explanations:

1

לא נצרכה אלא למת שאין עליו כזית בשר

על אבר ממונו מגלה

על כולו לא כל שכן?

?

על אבר ממונו מגלה
על כולו לא כל שכן?

7

2.

Therefore, רבי יוחנן explains;

לא נצרכה אלא לנפל שלא נתקשרו אבריו בגידין

על המת refers to a fetus whose limbs were NOT yet bound with sinews, which has NO כזית בשר, and NO טומאת אבר, because a אבר must consist of עצם, bone, בשר, flesh, and גידין, sinews. Nevertheless, the Nazir is still obligated in תגלחת because the מת is whole.

7

2

לא נצרכה אלא לנפל

שלא נתקשרו אבריו בגידין

שלא נתקשרו אבריו בגידין

A fetus whose limbs were NOT yet bound with sinews, which has NO כזית בשר, and NO טומאת אבר

✓

Nevertheless, the Nazir is still obligated because the מת is whole

8

3.

explains רבא

לא נצרכה אלא לרוב בניינו ולרוב מניינו

שאין בהן רובע עצמות

refers to either, all the bones of the מת's largest איברים, or all the bones of the majority of איברים, that equals less than $\frac{1}{4}$ קב, in which there is NO בשר, and NO אבר with וגידין עצם, בשר, וגידין. Even so, the Nazir is still obligated in תגלחת because the מת has all עצמות of רוב בנין or רוב בנין.

However, in the Mishnah's later case of קב עצמות, he is only טמא when the עצמות equal the minimum of $\frac{1}{2}$ a קב, because, as Tosfos explains, in that case the מת only has partial עצמות of רוב בנין and רוב בנין.

8

3

explains רבא

לא נצרכה אלא לרוב בניינו ולרוב מניינו שאין בהן רובע עצמות

All the bones of the מת's largest איברים, or all the bones of the majority of איברים, that equals less than $\frac{1}{4}$ קב, in which there is NO בשר, and NO אבר with וגידין עצם, בשר, וגידין

Even so, the Nazir is still obligated because the מת has all עצמות of רוב בנין or רוב בנין